

PASVALIO SPORTO MOKYKLOS VEIKSMŲ GAVUS PERSPĖJIMĄ APIE ORO PAVOJŲ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Pasvalio sporto mokyklos (toliau – Mokykla) darbuotojų, mokinių, lankytojų ir renginių organizatorių veiksmus gavus perspėjimą apie oro pavojų.
2. Aprašas taikomas Mokyklos administraciniame pastate, sporto salėse, baseinų komplekse, stadione, lauko sporto aikštynuose, treniruočių, varžybų ir kitų renginių metu. Kitose įstaigose vykstančiose veiklose laikomasi tos vietos saugos nurodymų, išsaugant trenerio atsakomybę už grupės priežiūrą.
3. Prioritetas – nedelsiant apsaugoti žmones. Pasitraukimas į saugią vietą negali būti atidedamas dėl administracijos leidimo, daiktų paieškos, įrangos išjungimo ar dokumentų pildymo.
4. Pirmiausia vykdomi konkrečiame oficialiame perspėjimo pranešime ir pagalbos tarnybų nurodymuose pateikti reikalavimai. Aprašas taikomas kartu su Mokyklos ekstremaliųjų situacijų ir gaisrinės saugos dokumentais.
5. Apraše nurodytos vidaus saugios vietos savaime nelaikomos oficialiomis priedangomis. Jų paskirtis – sumažinti poveikį, kai būtina skubiai pasitraukti iš atvirų ir įstiklintų zonų; visiška apsauga negarantuojama.

II SKYRIUS PASIRENGIMAS IR ATSAKOMYBĖ

6. Mokyklos direktorius organizuoja Aprašo įgyvendinimą, iš anksto paskiria veiksmų koordinatorių, zonų atsakingus darbuotojus ir juos pavaduojančius asmenis. Funkcijos paskirstomos pagal 1 priedą, nurodant atsakingą asmenį kiekvienai darbo pamainai, įskaitant vakarus ir savaitgalius.
7. Veiksmams vadovauja direktorius arba jį pavaduojantis asmuo; jiems nesant – pamainai iš anksto paskirtas koordinatorius. Kol su juo susisiekiama, darbuotojai savo zonose nedelsdami pradeda šiame Apraše nustatytus apsaugos veiksmus.
8. Prieš pradėdant Aprašą taikyti kaip patvirtintą veiksmų tvarką, užpildomas priedas Nr. 1, vietoje įvertinamos patalpos, jų talpa, patekimo ir atsarginiai maršrutai, pagalba riboto judumo asmenims. Išsiaiškinama, ar Mokykloje arba šalia jos yra oficiali priedanga, ir jos panaudojimo galimybė įtraukiama į schemą. Vertinimą organizuoja direktorius, prireikus pasitelkdamas pastato specialistą ir savivaldybės civilinės saugos specialistą.
9. Koordinatorius užtikrina, kad darbuotojams prieinamoje vietoje būtų aktualūs atsakingų asmenų kontaktai, patalpų ir maršrutų schema, ryšio bei perspėjimo priemonės. Uždarų patalpų atrakinimas organizuojamas taip, kad pavojaus metu nereikėtų ieškoti raktų.
10. Už ūkį atsakingas darbuotojas iš anksto organizuoja praėjimų, apšvietimo, perspėjimo priemonių ir gaisrinės saugos sistemų patikras. Saugiose vietose arba greta jų, netrukdam praėjimams, parengiamos pirmosios pagalbos priemonės, žibintuvėliai, geriamasis vanduo, baseino lankytojams skirti užklotai ir ryšio priemonių energijos atsarga.
11. Renginio organizatorius iki renginio su koordinatoriumi suderina žmonių nukreipimą, žiūrovų srautų paskirstymą ir pagalbininkų funkcijas. Jeigu numatytiems žmonių srautams saugių vietų nepakanka, prieš renginį nustatomi papildomi sprendimai arba ribojamas dalyvių skaičius.

III SKYRIUS PERSPĖJIMAS IR INFORMAVIMAS

12. Perspėjimo informacija gaunama į mobiliuosius telefonus, per oficialius institucijų pranešimus, LRT radiją ar televiziją ir kitomis oficialiomis priemonėmis. Išgirdus sirenas išklausoma perspėjimo informacija; vien sirenos garsas neidentifikuoja konkrečios grėsmės.

13. Gavus geltoną perspėjimą apie tikėtiną oro pavojų, atsakingi darbuotojai patikrina saugių vietų prieinamumą, pasirengia nukreipti žmones, informuoja kolegas ir seka tolesnius pranešimus. Veiksmai pritaikomi prie oficialaus perspėjimo nurodymų.

14. Gavus raudoną perspėjimą apie oro pavojų, nedelsiant sustabdoma veikla ir žmonės nukreipiami į saugias vietas arba priedangą. Gavus geltoną perspėjimą po raudono, liekama pasislėpus iki oficialaus pavojaus atšaukimo, nebent kompetentingos institucijos nurodo kitaip.

15. Pirmasis informaciją gavęs darbuotojas nedelsdamas perspėja šalia esančius asmenis ir koordinatorių. Informavimas perduodamas lygiagrečiai žmonių nukreipimui. Naudojamas įgarsinimas, o jam neveikiant – balsas, telefonas ir darbuotojų tarpusavio ryšys, negrįžtant į pavojingas zonas.

16. Skelbiamas aiškus pranešimas: „Dėmesio, paskelbtas oro pavojus. Nutraukite veiklą ir nedelsdami vykdykite darbuotojų nurodymus. Eikite į nurodytas saugias vietas. Negrįžkite pasiimti daiktų.“ Prireikus pranešimas pakartojamas ir pateikiamas lankytojams suprantama kalba.

IV SKYRIUS BENDROJI PASITRAUKIMO TVARKA

17. Darbuotojai nukreipia žmones pagal savo zonai nustatytą schemą. Judama skubiai, tačiau nebėgant, nesistumdant, neblokuojant praėjimų ir nesudarant priešpriešinių srautų. Liftai pasitraukimui nenaudojami.

18. Treneris ar mokytojas sutelkia grupę ir ją lydi. Pirminė grupės patikra atliekama tik tiek, kiek neužlaiko pasitraukimo; vardinė apskaita ir pakartotinis skaičiavimas atliekami pasiekus saugią vietą. Grupei vadovaujantis darbuotojas lieka su mokiniais.

19. Zonų darbuotojai, jeigu tai nesukelia tiesioginio pavojaus ir neužlaiko pasitraukimo, pakeliui greitai patikrina jiems priskirtus tualetus, persirengimo ir pagalbines patalpas. Kilus tiesioginei grėsmei patikra nutraukiama. Apie nepatikrintas vietas ir galimai likusius asmenis informuojamas koordinatorius, o prireikus – 112. Savavališka paieška pavojingose patalpose nevykdoma.

20. Atvykę į saugią vietą atsakingi darbuotojai koordinatoriui praneša apie savo grupę ar zoną, trūkstamus asmenis, sužeistuosius ir papildomos pagalbos poreikį. Laisvai besilankančių asmenų skaičius tikslinamas pagal turimus apskaitos duomenis, nekeliant pavojaus dėl jų paėmimo.

21. Jeigu pagrindinis kelias neprieinamas, naudojamas iš anksto numatytas atsarginis. Jeigu judėti neįmanoma dėl tiesioginio pavojaus, pasirenkama artimiausia prieinama geriau apsaugota vieta ir apie padėtį pranešama koordinatoriui.

22. Išėjimai negali būti užblokuoti ar užrakinti taip, kad trukdytų skubiai pasišalinti. Patekimas kontroliuojamas iš saugios vietos, išsaugant galimybę pagalbos tarnyboms patekti į pastatą. Nauji sporto ar baseino užsiėmimai ir lankytojų aptarnavimas sustabdomi; iš lauko besislepiantys žmonės pagal galimybes nukreipiami į neužpildytas saugias vietas.

23. Techninės operacijos atlieka tik tam paskirti darbuotojai, kai tai galima padaryti greitai ir saugiai. Neatjungiamos perspėjimo, avarinio apšvietimo ar kitos žmonių saugai reikalingos sistemos. Pavojaus metu sistemų profilaktinės patikros neatliekamos.

V SKYRIUS BASEINO LANKYTOJŲ VEIKSMAI

24. Gelbėtojas, treneris arba mokytojas duoda komandą nedelsiant išlipti iš vandens ir nurodo judėjimo kryptį. Padeda vaikams, silpniau judantiems ir kitiems pagalbos reikalingiems asmenims.

25. Lankytojai neina persirengti ir negrįžta prie spintelių. Rankšluostį ar neslystančią avalynę pasiima tik jeigu jie yra po ranka ir tai neužlaiko pasitraukimo. Slidžiose vietose judama ypač atsargiai.

26. Gelbėtojai ir kiti iš anksto paskirti darbuotojai pasiskirstę greitai patikrina vandens zonas, pirtis, dušus ir persirengimo patalpas, laikydamiesi šio Aprašo IV skyriuje nustatyto saugumo principo. Darbuotojams nenustatoma pareiga likti esant tiesioginiam pavojui.

27. Saugioje vietoje šlapiems ar sušalusiems lankytojams išdalijami iš anksto parengti užklotai. Prireikus suteikiama pirmoji pagalba. Priemonių atnešimas negali tapti priežastimi grįžti į nesaugią zoną.

VI SKYRIUS SPORTO SALIŲ IR LAUKO OBJEKTŲ VEIKSMAI

28. Sporto salėse sustabdomos treniruotės, rungtynės ir kiti renginiai. Teisėjai, komandų vadovai, treneriai ir renginio darbuotojai vykdo iš anksto suderintas funkcijas, padeda paskirstyti sportininkus ir žiūrovus pagal atskiras saugias vietas.

29. Įrangos išjungimas atliekamas tik jeigu neužlaiko pasitraukimo. Žiūrovai nevedami į vieną patalpą, jeigu viršijama nustatyta jos talpa; neužstatomos durys ir praėjimai.

30. Stadione ir lauko aikštynuose žmonės nukreipiami į iš anksto nustatytas prieinamas saugias vietas ar priedangas. Neieškoma automobilių ir nesirenkama atviroje aikštėje kaip įprastoje gaisrinės evakuacijos susirinkimo vietoje.

31. Jei dėl tiesioginio pavojaus saugios vietos pasiekti negalima, nedelsiant ieškoma artimiausios prieinamos užuovėjos nuo skeveldrų ar reljefo įdubos, prisidengiama galva ir kaklas, vykdomi oficialūs nurodymai. Nesibūriuojama prie langų, transporto priemonių ar galinčių griūti konstrukcijų.

VII SKYRIUS SAUGIOS VIETOS IR JŲ NAUDOJIMAS

32. Mokykloje pasitraukimui numatomos šios pirmame aukšte esančios patalpos be langų: arenos mergaičių persirengimo patalpos; dušinės ir tualetai; mokytojų kabinetai; baseino persirengimo patalpos ir dušinės; koridorius nuo kasų iki maniežo. Patalpa pasirenkama esanti arčiausiai buvimo vietos, jau užsipildžius, renkamsi sekanti artimesnė patalpa.

33. Baseino rekuperatorių patalpa taip pat yra pirmame aukšte, be langų. Ji numatoma kaip papildoma vieta tik prieš naudojimą įvertinus įrangos keliamą pavojų, elektros saugą, triukšmą, oro sąlygas, vamzdyno tvirtinimą ir neužstatytą praėjimą. Žmonės negali būti laikomi prie neapsaugotų judančių ar įkaitusių dalių, elektros skydų ir įrangos aptarnavimo zonose.

34. Vien pirmas aukštas ir langų nebuvimas nelaikomi pakankamu patalpos tinkamumo patvirtinimu. Įvertinama jos padėtis išorinių sienų ir stogo atžvilgiu, konstrukcijos, galimas stiklo ar nuolaužų patekimas per gretimas angas, gaisro ir kitų vidaus pavojų šaltiniai. Jei pirmas aukštas kartu yra paskutinis, patalpos tinkamumą būtina papildomai įvertinti, atsižvelgiant į oficialias rekomendacijas.

35. Pirmenybė teikiama geriau nuo išorės atskirtoms vietoms, prireikus atsižvelgiant į dviejų sienų principą. Vengiama įstiklintų vestibulių, stiklo fasadų, tribūnų ir atvirų salių. Renkantis patalpą, atsižvelgiama ir į saugaus bei greito patekimo galimybę.

36. Kiekvienoje vietoje paliekami laisvi išėjimai ir praėjimai, žmonės laikosi atokiau nuo įrangos, lentynų ir galinčių kristi daiktų. Dušų vanduo nenaudojamas; jei galima neuždelsiant ir saugiai, tekantis vanduo užsukamas.

37. Nustačius dūmus, gaisrą, konstrukcijų pažeidimus ar kitą tiesioginį pavojų, žmonės nedelsiant perkeliama į atsarginę saugesnę vietą, prireikus evakuojami iš pastato. Oro pavojaus paskelbimas nėra pagrindas likti degančioje ar griūvančioje patalpoje.

VIII SKYRIUS PAGALBA IR ELGESYS SAUGIOJE VIETOJE

38. Pagalbos reikalingų asmenų pasitraukimas suplanuojamas iš anksto. Paskiriami pagalbininkai ir juos pavaduojantys darbuotojai, pasirenkami prieinami maršrutai. Asmuo nepaliekamas vienas; prieš padedant, kai įmanoma, pasiteiraujama, kokia pagalba jam reikalinga.

39. Jeigu judėti negalima, asmuo ir pagalbą teikiantis darbuotojas pasitraukia į artimiausią prieinamą geriau apsaugotą vietą, praneša tikslią buvimo vietą koordinatoriui ir prireikus 112. Neapmokyti darbuotojai netaiko pavojingų nešimo laiptais būdų.

40. Saugioje vietoje vykdomi atsakingų darbuotojų nurodymai, netrukdoma ryšiui ir apskaitai, neskleidžiama nepatikrinta informacija. Telefonai laikomi tyliai, tačiau išsaugoma galimybė gauti perspėjimus ir sekti oficialią informaciją. Be būtinybės neskambinama.

41. Negrįžtama pasiimti daiktų ir neinama stebėti ar filmuoti skraidančių objektų. Savavališkai nepaliekama saugi vieta, išskyrus būtinybę nedelsiant pasitraukti nuo tiesioginio pavojaus.

42. Pirmąją pagalbą pagal savo gebėjimus teikia paskirti ir kiti galintys padėti darbuotojai. Esant sužeidimui, ūmiam sveikatos sutrikimui ar kitam skubios pagalbos poreikiui skambinama 112, nurodoma įstaiga, adresas, tiksli buvimo vieta, įvykis ir nukentėjusiųjų skaičius. Pranešama koordinatoriui. 112 nenaudojamas vien pasiteirauti apie pavojaus pabaigą.

IX SKYRIUS TĖVŲ INFORMAVIMAS IR PAVOJAUS PABAIGA

43. Tėvus ar globėjus informuoja direktorius arba jo paskirtas darbuotojas sutartu elektroniniu kanalu. Pranešimas siunčiamas organizavus pirminius apsaugos veiksmus; nurodoma tik patikrinta informacija ir prašoma nevykti pasiimti vaikų iki oficialaus pavojaus atšaukimo ar kitų nurodymų.

44. Mokiniai lieka prižiūrimi. Atsakingas darbuotojas fiksuoja kiekvieną vaiko perdavimą teisę jį pasiimti turinčiam asmeniui, laikydamasis Mokyklos vaikų perdavimo tvarkos ir tuo metu galiojančių saugos nurodymų.

45. Koordinatorius seka oficialius pranešimus. Gavus baltą pranešimą apie oro pavojaus atšaukimą informuojamos visos zonos ir organizuojamas ramus išėjimas. Vien sirenų nutilimas nelaikomas pavojaus pabaiga.

46. Įprasta veikla atnaujinama tik gavus direktoriaus ar jį pavaduojančio asmens leidimą, įvertinus pastebimus pastato, įrangos ir praėjimų pažeidimus. Įtartini objektai neliečiami, nuo jų atsitraukiama ir pranešama 112.

47. Po įvykio koordinatorius užfiksuoja perspėjimo laiką, atliktus veiksmus, nustatytus trūkumus ir pagalbos atvejus. Direktorius organizuoja Aprašo patikslinimą.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

48. Darbuotojai su Aprašu ir jų funkcijomis supažindinami pasirašytinai arba Mokyklos taikomu elektroniniu būdu. Treneriai paaiškina veiksmus mokiniams, o lankytojams pateikiama trumpa atmintinė ir nukreipimo ženklai.

49. Aprašas peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus, taip pat pasikeitus patalpoms, darbuotojų funkcijoms, oficialioms rekomendacijoms ar po pratybų ir realaus įvykio. Organizuojamos praktinės pratybos, tikrinant maršrutus, informavimą ir žmonių apskaitą.

50. Aprašo priedai: 1 priedas – atsakingų darbuotojų paskirstymas; 2 priedas – darbuotojo veiksmų atmintinė.

51. Rengiant Aprašą atsižvelgta į PAGD interneto svetainėje LT72 paskelbtą atmintinę „Oro pavojus. Ką svarbu žinoti ir kaip elgtis“. Oficialus šaltinis: <https://lt72.lt/rekomendacijos-oro-pavojaus-atveju/>.

1 priedas

ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ PASKIRSTYMAS

Kiekvienai pamainai turi būti aišku, kas faktiškai vykdo funkciją ir kas ją pavaduoja. Vienam darbuotojui nesuteikiamos vienu metu nesuderinamos užduotys.

Funkcija	Atsakingas ir pavaduojantis asmuo	Pagrindinės užduotys
Veiksmų koordinatorius	direktorė, pavaduotojas ūkiui	Perspėti zonas, koordinuoti srautus ir apskaitą, sekti oficialius pranešimus.
Baseino zona	gelbėtojas, plaukimo mokytojas	Išvesti iš vandens, organizuoti saugią patikrą, lydėti lankytojus.
Sporto salės ir renginiai	mokytojas, budėtoja	Sustabdyti veiklą, paskirstyti sportininkus ir žiūrovus.
Lauko objektai	mokytojas, sporto ir renginių organizatorius	Nukreipti žmones į nustatytas vietas, lydėti grupes.
Pagalba riboto judumo asmenims	valytoja, budėtoja	Vykdyti iš anksto numatytus individualius pagalbos sprendimus.
Pirmoji pagalba	mokytojas, budėtoja	Teikti pagalbą, prireikus kviešti 112 ir perduoti informaciją.
Tėvų informavimas	mokytojas, pavaduotojas ugdymui	Siųsti patikrintą informaciją sutartu kanalu.
Patalpos ir techninis aprūpinimas	pavaduotojas ūkiui, Santechnikas/elektrikas, budėtoja	Užtikrinti prieinamumą, priemones ir saugias technines operacijas.

Pamainos paskyrimo ir kontaktų laikymo vieta: budinčioji dalis

Tėvams siunčiamo pranešimo pavyzdys

„Paskelbus oro pavojų, Mokykloje organizuotas mokinių pasitraukimas į numatytas saugias vietas. Mokiniai prižiūrimi darbuotojų. Prašome nevykti jų pasiimti iki oficialaus pavojaus atšaukimo ar kitų nurodymų. Apie tolesnius veiksmus informuosime šiuo kanalu.“ Prieš siunčiant patikrinama, ar tekstas atitinka faktinę situaciją.

2 priedas

DARBUOTOJO VEIKSMŲ ATMINTINĖ

1 Perspėk ir sustabdyk

Gavęs raudoną perspėjimą, nedelsdamas sustabdyk veiklą, perspėk šalia esančius žmones ir koordinatorių. Nelauk administracijos leidimo.

2 Nukreipk į paskirtą vietą

Lydėk savo grupę pagal schemą. Neleisk grįžti daiktų. Neužlaikyk žmonių dėl skaičiavimo ar įrangos. Liftu nesinaudok.

3 Baseine išvesk iš vandens

Duok aiškią komandą išlipti. Padėk tiems, kuriems sunku judėti. Nepersirenginėjama. Rankšluostis ir avalynė pasiimami tik iškart pasiekiami.

4 Tikrink tik saugiai

Greitai patikrink paskirtą zoną tik jeigu nėra tiesioginio pavojaus. Nesiimk pavojingos paieškos. Apie nepatikrintas patalpas pranešk.

5 Suskaičiuok ir pranešk

Saugioje vietoje patikrink grupę. Pranešk koordinatoriui apie trūkstamus asmenis, sužeistuosius ir pagalbos poreikį. Nepalik mokinių vienu.

6 Padėk ir sek informaciją

Teik pirmąją pagalbą pagal gebėjimus. Skubios pagalbos atveju skambink 112. Oficialią informaciją seka paskirtas asmuo.

7 Lik saugioje vietoje

Lauk oficialaus pavojaus atšaukimo. Geltona po raudonos dar nereiškia, kad galima išeiti. Jei kyla gaisras ar kitas tiesioginis pavojus, pasitrauk į atsarginę saugesnę vietą.

8 Užbaik organizuotai

Gavęs koordinatoriaus informaciją apie oficialų atšaukimą, organizuok ramų išėjimą. Veiklą atnaujink tik gavęs vadovo leidimą.

Koordinatorius ir telefonas: _____

Mano zonos pagrindinė vieta: _____

Atsarginė vieta ir maršrutas: _____